

LESIONS EN PLACAS: diagnóstico diferencial

Carolina Suárez Blanco
R1 MFyC, CS Sárdoma

Historia clínica dermatológica

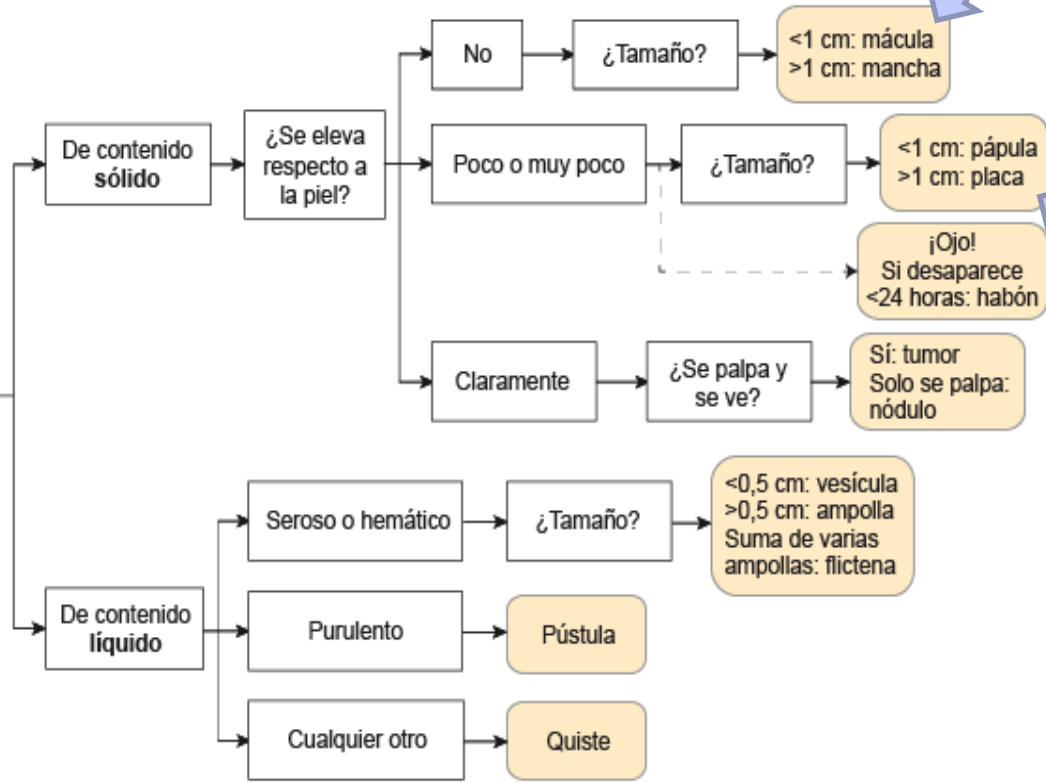
Anamnesis

- Como
- Desde cuando
- A que o atribúe
- Como evolucionou

Exploración física

- Lesión elemental
- Nº de lesiones
- Síntoma acompañante
- Agrupación
- Confluencia
- Distribución

Lesiones elementales primarias
Lesiones que no suponen la evolución de una previa

Pitiriasis rosada

Definición

Epidemiología

Etiología

Presentación clínica e diagnóstico

Tratamiento

Diagnósticos diferenciais

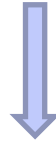

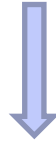
- Enfermidade exantemática aguda, autolimitada e caracterizada pola aparición de lesións lixeiramente inflamatorias, ovaladas e papuloescamosas en tronco e áreas proximales das extremidades
- Afecta principalmente a adolescentes e adultos xóvenes entre os 10-35 anos. Estímase unha prevalencia do 1-3%.
- A etioloxía é descoñecida pero as variacións estacionais (primavera e outono) e a presentación clínica suxiren causa infecciosa → HHV 6 e 7

Presentación clínica e diagnóstico

40-76% → **placa heráldica**: placa única ovalada, escamosa, ben delimitada, de 2-4cm, eritematosa.

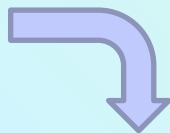
Entre uns días e 3 semanas → **patrón en árbore de Nadal**: aparecen múltiples lesións de menor tamaño similares á lesión inicial e distribuídas a través das liñas de Langer no tronco. Pode acompañarse de prurito.

Finalmente resólvese en **5-8 semanas** (80%), aínda que pode durar ata 5 meses. A pel afectada pode quedar hiper ou hipopigmentada pero non deixa cicatriz

Placa heráldica

Placa con fina descamación que forma un collarín

- **Sen síntomas constitucionais** (nalgunas series de casos describense síntomas prodrómicos de tipo infeccioso)
- Prurito (50%): síntoma variable en intensidade e frecuencia
- 20% pitiriasis atípica: unilateral, inversa, liquenificada, vesicular, papular, purpúrica, tipo eritema multiforme e urticariformes → máis frecuente en nenos

Pitirasis atipicas

collaríns

- **Diagnóstico clínico**

- Datos clínicos excluíntes:
  - Múltiples vesículas de pequeno tamaño no centro de 2 ou máis lesións
    - 2 ou máis lesións en palmas ou plantas
  - Clínica ou evidencia serolóxica de sífile secundaria
- Non necesarios estudos de laboratorio → recoméndase seroloxía para descartar sífile secundaria en pacientes sexualmente activos.
- Examen con KOH ou raspado das lesións para descartar tinea corporis
- Non necesaria biopsia

Tratamento

Autolimitada, non contaxiosa, e que se resolve entre 1-3 meses

Na maioría de pacientes non recurre

Prurito: corticoides tópicos de baixa-mediana potencia (non uso crónico!!).
Locións con mentol ou antiH2 orais.

En pacientes con presentación severa (exantema máis extenso, prurito intenso) recomendase Aciclovir oral para acelerar desaparicións das lesións.

Se o exantema persiste > 3meses, síntomas severos ou dúbidas diagnósticas → derivar

Diagnóstico diferencial

Condition	Clinical features	Diagnosis
Guttate psoriasis	Lesions persist and have silvery scale rather than collarette; lesions are tear drop shaped on trunk and proximal extremities, no herald patch	History: family or personal history of psoriasis, recent upper respiratory tract infection (80% have evidence of streptococcal infection); biopsy: classic features of psoriasis
Viral exanthema, non-specific	Usually prodrome (headache, fever, malaise, myalgia); history of contact; red, scaly rash, which may be mainly truncal but not in Christmas tree pattern; no collarette and no herald patch; may be acral (hands and feet) and vesicles may be present	Clinical diagnosis aided by viral swabs for culture, immunofluorescence, or polymerase chain reaction; blood for serology
Tinea corporis	Initial herald patch often mistaken for ringworm; however, ringworm lesions are more erythematous and oedematous with marginal vesiculation	Scrape for microscopy
Pityriasis versicolor	Fine scale not collarette; upper trunk, neck, face; hyperpigmented or hypopigmented	Yeast on microscopy or biopsy
Nummular eczema	Extremities; pruritus intense	Rapid improvement with topical steroid; biopsy if uncertain
Subacute cutaneous lupus erythematosus	Photodistribution (chest, face, and arms) rather than Christmas tree pattern	Anti-Ro/anti-La antibodies; biopsy
Secondary syphilis	Genital, palmoplantar, and oral lesions; no herald patch; lymphadenopathy	Syphilis serology

Tinea corporis

A placa heráldica pódese confundir cunha tiña corporal xa que esta se pode presentar como una placa anular con descamación periférica

As lesións de tiña adoitan ser máis eritematosas e edematosas

Raspado da lesión ou test de KOH

Psoriase guttata

Pápulas en forma de gota ben delimitadas, eritematosas

Variante da psoriase que afecta con máis frecuencia a nenos e adultos xóvenes

Múltiples placas pequenas, forma de gota, eritematosas, descamativas que se distribuen en tronco e extremidades

Descamación máis engrosada

Sen placa heráldica

Historia persoal ou familiar de psoriase

IRVA previa (80% infección estreptocócica)

Pápulas rosadas-asalmonadas e pequenas placas con descamación plateada

Sífile secundaria

Importante descartar ante aumento da incidencia → seroloxía

O exantema papuloescamoso que aparece en tronco aseméllase á PR pero tamén aparece en palmas e plantas

Sen placa heráldica

Os pacientes pode que recorden o chancro

Pápulas rosadas confluentes, algunhas con collaríns de descamación

Outros

ECCEMA NUMULAR

Prurito muito máis intenso

Máis frecuente en extremidades

EXANTEMA VIRAL

Rash eritematoso, descamativo, que pode ter predominio troncular

Importante sintomatoloxía sistémica

Erupciones pitiriasis- like por fármacos

Sen placa heráldica

Lesións máis violáceas

Prurito máis intenso

Eosinofilia

Considerar implicación de fármacos se a erupción
dura > 2 meses

Box 1: Medications reported to be implicated in pityriasis rosea-like eruptions (based on our scan of the literature)

- Antibiotics/antifungals: metronidazole, pristinamycin, terbinafine
- Antidepressants/anxiolytics: nortriptylin, barbiturates, bupropion
- Antiepileptic: lamotrigine
- Antihypertensives: angiotensin converting enzyme inhibitors (captopril), clonidine, hydrochlorothiazide, atenolol
- Antipsychotics: asenapine, clozapine
- Biological agents: adalimumab, rituximab
- Metals: arsenic, bismuth, gold
- Vaccines: hepatitis B, H1N1 influenza, yellow fever, BCG, diphtheria, smallpox, pneumococcus, human papillomavirus
- Others: isotretinoin, non-steroidal anti-inflammatory drugs, omeprazole

Datos clave

Importante a anamnese e a descripción das lesións

Comeza cunha placa única ovalada, escamosa e ben delimitada de 2-4cm (placa heráldica) e posteriormente (de días a 3 semanas) aparecen múltiples lesión de menor tamaño similares á lesión inicial en tronco

Diagnóstico clínico

Autolimitada en 3-5 meses. Tratamento sintomático (prurito)

Derivar a dermatoloxía → prurito intenso, exantema persiste >3 meses, diagnóstico incerto.

Importante! Explicar ao paciente o curso e características da enfermidade

Bibliografía

1. Villalon-Gomez JM. Pityriasis Rosea: Diagnosis and Treatment. Am Fam Physician. 1 de enero de 2018;97(1):38-44.
2. Chuh A, Zawar V, Lee A. Atypical presentations of pityriasis rosea: case presentations. J Eur Acad Dermatol Venereol. 2005;19(1):120-6.
3. Guía clínica de Lesiones elementales en dermatología - Fisterra [Internet]. [citado 28 de mayo de 2022]. Disponible en: <https://www-fisterra-com.mergullador.sergas.es/guias-clinicas/lesiones-elementales-en-dermatologia/>
4. Contreras-Ruiz J, Peternel S, Jiménez Gutiérrez C, Culav-Koscak I, Reveiz L, Silbermann-Reynoso M de L. Interventions for pityriasis rosea. Cochrane Skin Group, editor. Cochrane Database Syst Rev [Internet]. 30 de octubre de 2019; Disponible en: <https://doi.wiley.com/10.1002/14651858.CD005068.pub3>
5. Eisman S, Sinclair R. Pityriasis rosea. BMJ. 29 de octubre de 2015;h5233.
6. Martínez-Casimiro L, Pérez-Ferriols A. Pityriasis rosada: una presentación atípica. SEMERGEN - Med Fam. julio de 2009;35(6):284-6.
7. Pityriasis rosea - UpToDate.pdf.

* Imaxes obtidas dos respectivos artigos e de VisualDx

Gracias!